

Bor vi i et øyunivers?

Mange vil gjenkjenne objektet i dette bildet som en galakse: en samling av milliarder av lysende stjerner, og kosmisk støv og gass.

Nå til dags har nesten alle sett et bilde av en galakse, noe som gjør det vanskelig å tro at for rundt 100 år siden trodde ikke de fleste astronomene at de fantes!

En av de viktigste hendelsene i astronomien var Den store debatten mellom Harlow Shapley og Heber Curtis i 1920. Før den tid var man usikker på om galakser eksisterte. Folk flest trodde at galakser rett og slett var «spiralstjernetåker» inni galaksen vår.

Dette var argumentet Shapley stod for under Den store debatten. Han regnet ut at Melkeveien var 300 000 lysår på tvers, hvilket er tre ganger større enn størrelsen vi kjenner i dag. Han mente at Melkeveien var hele universet!

På motsatt side stod Curtis som trodde at spiralstjernetåkene faktisk var egne galakser eller «øyuniverser», som de noen ganger ble omtalt som. Han trodde også at universet var mye, mye større enn noen andre trodde.

I dag vet vi at Curtis hadde rett i at spiralstjernetåkene faktisk er egne galakser. Melkeveien er bare en av hundrevis av milliarder av galakser i det kjente universet! I dette bildet kan du se en av våre nærmeste naboer, Triangelgalaksen.

Men Den store debatten var ikke så sort/hvitt som den høres ut. Curtis tok feil han også, når han gjettet at galaksen vår er 300 000 lysår på tvers i stedet for 100 000 lysår som er den faktiske størrelsen. Og Shapley hadde rett i noen ting han også. Han hadde rett i at Solen ligger i nærheten av ytterkanten av Melkeveien, mens Curtis mente at vi befant oss i sentrum.

COOL FACT

Triangelgalaksen er det tredje største medlemmet av Den lokale gruppen, en gruppe galakser som holdes sammen av gravitasjonskrefter. I tillegg til Triangelgalaksen, inneholder Den lokale gruppen også vår egen galakse, Andromedagalaksen og rundt 50 andre små galakser!

